

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет управління, адміністрування та туризму
Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

магістр

Рівень вищої освіти

Розробка турів вихідного дня за матеріалами ТА «Ніка Тур Вояж» м.
Хмельницький

Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»

Спеціальність 242 «Туризм і рекреація»

Освітня програма «Туризм»

Шифр _____

Виконав: студент 4 курсу
група ТУР-19-1

Підпис

Ольга ЖОСАН

Ініціали, прізвище

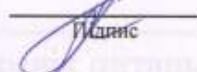
Керівник

Підпис

Ігор ЖУРБА

Ініціали, прізвище

Нормоконтролер

Підпис

Оксана ГРИНДІЙ

Ініціали, прізвище

До захисту допускаю:
Зав. кафедри
туризму та готельно-
ресторанної справи

Підпис

Ігор ЖУРБА

Ініціали, прізвище

22 12 2024 р.

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет управління, адміністрування та туризму
 Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи
 Рівень вищої освіти магістр
 Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»
 Спеціальність 242 «Туризм і рекреація»
 Освітня програма Туризм

ЗАТВЕРДЖУЮ

зав. кафедри туризму та
 готельно-ресторанної справи

Журба І. Є.

22 12 2024 р.

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

Жосан Ольги Ігорівни

Прізвище, ім'я, по батькові студента

1 Тема роботи Розробка турів вихідного дня за матеріалами ТА «Ніка Тур Вояж» м. Хмельницький

керівник роботи Журба Ігор Євгенович

затверджена Наказом по університету від «26» серпня 2024 р. №60

2 Строк подання студентом роботи на кафедру 22.12. 2024 р.

3 Вихідні дані до роботи: посібники, періодичні видання, статистичні звіти, Інтернет джерела

4 Зміст пояснювальної записки (перелік питань, що їх належить розробити)

У першому розділі розглянути теоретичних основ дослідження поняття тур вихідного дня, його кваліфікаційні ознаки та зарубіжний досвід. У другому розділі проаналізувати загальну діяльність ТА «Ніка Тур Вояж» та ринок турів вихідного дня України; оцінити тури вихідного дня ТА «Ніка Тур Вояж». У третьому розділі представити розвиток турів вихідного дня в сільській місцевості України та запропонувати нові тури вихідного дня для ТА «Ніка Тур Вояж».

5 Перелік графічного матеріалу: Основні класифікаційні ознаки та види турів вихідного дня; Аналіз найбільш поширених видів турів вихідного дня в регіонах Європи; Найбільш привабливі країни Європи серед міжнародних туристів; Напрями діяльності туристичної агенції; Динаміка основних фінансових показників діяльності; Глобальні тенденції розвитку туристичної індустрії.

5. Дата видачі завдання 02 09 2024 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Назва етапу виконання КР	Термін виконання етапу роботи	Примітка
1. Вибір теми і складання бібліографії	02.09.2024	
2. Вивчення стану проблеми за темою «Розробка турів вихідного дня за матеріалами ТА «Ніка Тур Вояж» м. Хмельницький», висвітлення її в науковій літературі, нормативних документах, мережі Інтернет	16.09.2024	
3. Збір фактичного матеріалу	23.10.2024	
4. Уточнення мети, завдань і обґрунтування концепції роботи	07.10.2024	
5. Вибір методів аналізу матеріалів. Попереднє формулювання гіпотез, припущень тощо	14.10.2024	
6. Обробка зібраного матеріалу	28.10.2024	
7. Виявлення тенденцій, схем розвитку проблемної ситуації, прогнозування та формулювання підходів до розв'язання проблеми	11.11.2024	
8. Підготовка тексту Основної частини роботи. Формулювання висновків за розділами	25.11.2024	
9. Підготовка тексту виступу та загальних висновків, проходження попереднього захисту	09.12.2024	
10. Здача роботи на кафедрі	16.12.2024	

Студент-дипломник

Підпис,

Ольга ЖОСАН

Прізвище, ініціали

Керівник роботи

Підпис,

Ігор ЖУРБА

Прізвище, ініціали

АНОТАЦІЯ

на дипломну роботу _____ Жосан Ольги Ігорівни _____

Тема роботи: Розробка турів вихідного дня за матеріалами ТА «Ніка Тур Вояж» м. Хмельницький

Спеціальність 242 «Туризм і рекреація»

Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

Науковий керівник д. е.н., професор Журба І.Є

м. Хмельницький, 2024 р.

Дипломна робота виконана на 58 с., містить 11 таблиць, 4 рисунків, з перелік джерел посилань складається із 25 найменування.

Актуальність роботи Сучасній людині складно викроїти час для повноцінного відпочинку. Проте підприємливі туристичні компанії рясніють різними пропозиціями, у тому числі й такими, що не вимагають значних тимчасових витрат. У зв'язку з пандемією, економічними змінами та геополітичною ситуацією, все більше людей надають перевагу короткостроковим подорожам у межах своєї країни. Тури вихідного дня дозволяють швидко перезавантажитися та відпочити без великих витрат часу та коштів. Такі тури є доступними для більшості людей, оскільки не потребують великих витрат на проживання чи тривалі переїзди. Це сприяє популяризації подорожей навіть серед людей із середнім рівнем доходу

Перший розділ роботи присвячений розгляду теоретичних основ дослідження поняття тур вихідного дня, його кваліфікаційним ознакам та зарубіжному досвіду розвитку турів вихідного дня.

У другому розділі проаналізовано загальну діяльність ТА «Ніка Тур Вояж» та ринок турів вихідного дня України; оцінено тури вихідного дня ТА «Ніка Тур Вояж».

У третьому розділі розглянуті перспективи розвитку турів вихідного дня в сільській місцевості України та представлений пропозиції розробки турів вихідного дня для ТА «Ніка Тур Вояж».

Ключові слова: тур вихідного дня, ринок, види турів, туристична діяльність, аналіз, проблеми, перспективи, пропозиції.

SUMMARY

for the thesis _____ Zhosan Olga Igorevna _____

Topic of the work: Development of weekend tours based on materials from TA "Nika Tour Voyage" Khmelnytskyi

Specialty 242 "Tourism and Recreation"

Department of Tourism and Hotel and Restaurant Business

Scientific supervisor Doctor of Economics, Professor Zhurba I.E.

Khmelnytskyi, 2024

The thesis is completed on 58 pages, contains 11 tables, 4 figures, the list of references consists of 25 names.

Relevance of the work It is difficult for a modern person to find time for a full-fledged rest. However, enterprising travel companies are full of various offers, including those that do not require significant time costs. Due to the pandemic, economic changes and the geopolitical situation, more and more people prefer short-term trips within their country. Weekend tours allow you to quickly recharge and relax without spending a lot of time and money. Such tours are affordable for most people, as they do not require large expenses for accommodation or long trips. This contributes to the popularization of travel even among people with an average income.

The first section of the work is devoted to considering the theoretical foundations of the study of the concept of a weekend tour, its qualifying features and foreign experience in the development of weekend tours.

The second section analyzes the general activities of TA "Nika Tour Voyage" and the weekend tour market in Ukraine; weekend tours of TA "Nika Tour Voyage" are evaluated.

The third section considers the prospects for the development of weekend tours in rural areas of Ukraine and presents proposals for the development of weekend tours for TA "Nika Tour Voyage".

Keywords: weekend tour, market, types of tours, tourist activity, analysis, problems, prospects, proposals.

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПОНЯТТЯ ТУРУ ВИХІДНОГО ДНЯ	10
1.1 Сутність поняття тур вихідного дня	10
1.2 Класифікаційні ознаки турів вихідного дня	14
1.3 Зарубіжний досвід розвитку туризму вихідного дня	19
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ РОЗРОБКИ ТУРІВ ВИХІДНОГО ДНЯ	24
2.1 Характеристика діяльності ТА «Ніка Тур Вояж»	24
2.2 Аналіз ринку турів вихідного дня України	30
2.3 Оцінка турів вихідного дня ТА «Ніка Тур Вояж»	35
РОЗДІЛ 3 ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ТУРІВ ВИХІДНОГО ДНЯ	41
3.1 Перспективи розвитку турів вихідного дня в сільській місцевості України	41
3.2 Пропозиції розробки турів вихідного дня для ТА «Ніка Тур Вояж»	48
ВИСНОВКИ	52
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	56

ВСТУП

Сучасній людині складно викроїти час для повноцінного відпочинку. Проте підприємливі туристичні компанії рясніють різними пропозиціями, у тому числі й такими, що не вимагають значних тимчасових витрат. У зв'язку з пандемією, економічними змінами та геополітичною ситуацією, все більше людей надають перевагу короткостроковим подорожам у межах своєї країни. Тури вихідного дня дозволяють швидко перезавантажитися та відпочити без великих витрат часу та коштів. Такі тури є доступними для більшості людей, оскільки не потребують великих витрат на проживання чи тривалі переїзди. Це сприяє популяризації подорожей навіть серед людей із середнім рівнем доходу.

Розробка турів вихідного дня сприяє розвитку локальних громад, малого бізнесу, готельного та ресторанного бізнесу. Це підтримує місцеву економіку, особливо в сільській місцевості. Сучасний ритм життя часто призводить до стресу та емоційного вигорання. Короткі подорожі дають змогу розслабитися, відновити сили та знайти нові джерела натхнення.

Тури вихідного дня дають можливість глибше пізнати історію, культуру та традиції рідного краю, популяризувати маловідомі пам'ятки та природні об'єкти. Завдяки короткій тривалості такі подорожі можуть бути організовані з мінімальним впливом на довкілля, зокрема з використанням екологічно дружніх видів транспорту та місцевих ресурсів.

Розробка турів вихідного дня є важливим напрямком розвитку туризму, який відповідає запитам сучасного суспільства. Це перспективна сфера як для економіки, так і для задоволення потреб громадян у якісному відпочинку та культурному збагаченні саме тому ця тема актуальна.

Питання розвитку туризму в Україні є предметом досліджень багатьох українських науковців, серед яких можна виділити таких, як О. М. Бейдик, О. О. Любіцева, М. М. Мальська, Г. П. Науменко, С. І. Попович, Т. Г. Сокол, Т. І. Ткаченко та інших. Проте, враховуючи динамічні зміни у внутрішньому та

зовнішньому середовищі, слід зазначити, що проблема створення й розвитку туристичних продуктів вихідного дня залишається актуальною. Це зумовлює необхідність детального аналізу сучасного стану галузі та визначення перспектив її подальшого розвитку.

Метою дипломної роботи є аналіз розвитку та організації турів вихідного дня

Відповідно до поставленої мети необхідно вирішити наступні завдання:

- розглянути сутність поняття тур вихідного дня,
- представити класифікаційні ознаки турів вихідного дня,
- розглянути зарубіжний досвід розвитку туризму вихідного дня,
- охарактеризувати діяльності ТА «Ніка Тур Вояж»,
- проаналізувати ринок турів вихідного дня України,
- оцінити тури вихідного дня ТА «Ніка Тур Вояж»,
- представити розвиток турів вихідного дня в сільській місцевості, як

перспективний напрямок

- розробити пропозиції розробки турів вихідного дня для ТА «Ніка Тур Вояж»

Об'єктом дипломної роботи є процес розробки турів вихідного дня ТА «Ніка Тур Вояж»

Предметом дипломної роботи є теоретичні та практичні аспекти організації турів вихідного дня.

Для досягнення мети в роботі були використані методи узагальнення та структурно-логічного аналізу, методи статистичного аналізу, методи схематичного та графічного зображення інформації, методи порівняння.

Практичне значення роботи полягає у тому, що результати дослідження можуть бути використанні керівником ТА «Ніка Тур Вояж» для вдосконалення організації турів вихідного дня.

Структура дипломної роботи складається з вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел. Основний текст роботи викладений на 58 сторінках, робота містить 4 рисунків та 11 таблиць.

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПОНЯТТЯ ТУРУ ВИХІДНОГО ДНЯ

1.1 Сутність поняття тур вихідного дня

Одноденна подорож – це вид рекреаційного відпочинку, що передбачає відвідування місця, розташованого на достатній відстані для здійснення поїздки в обидва боки за один день, без необхідності ночівлі. Такі мандрівки дозволяють уникнути витрат на проживання чи організацію логістики для ночівлі. Вони особливо популярні серед активних і економних туристів, оскільки дозволяють використовувати одне місце як базу без потреби шукати нове житло в кожному пункті призначення [18].

Однак єдиної загальноприйнятої дефініції поняття «туризм вихідного дня» не існує, і це поняття трактують по-різному вчені та фахівці туристичної галузі. Зокрема, в енциклопедичних джерелах, таких як Вікіпедія, одноденну подорож або поїздку вихідного дня визначають як «відвідування туристичних місць або пам'яток з дому, готелю або гуртожитку вранці, з поверненням до того ж помешкання ввечері».

П. Пуцентейло трактує одноденний тур як «сукупність явищ і відносин, що виникають під час пересування та перебування осіб у місцях, відмінних від їх постійного місця проживання та роботи» [13, с. 46].

Дослідники також виділяють територіальні обмеження для одноденних подорожей. Зокрема, одноденна поїздка визначається як «подорож осіб, що постійно проживають в одній країні, але перебувають за межами свого звичного середовища, проте в межах цієї країни» [5, с. 39].

Тур вихідного дня можна точніше охарактеризувати як коротку (від 5 до 25 км) і нескладну екскурсію чи похід, що проводиться впродовж вихідних днів (іноді охоплюючи й частину святкових вихідних). Такий тур спрямований на ознайомлення учасників з основами туризму, дослідницької діяльності та

необхідними навичками для орієнтування у різних місцях, а також для організації відпочинку та забезпечення харчування під час подорожі.

Термін «тур вихідного дня» в українському та міжнародному науковому середовищі позначає форму короткострокового туризму, що проводиться у вихідні дні з метою відпочинку, розваг або пізнавальної діяльності. Ці тури орієнтовані на максимально ефективне використання обмеженого вільного часу при високому рівні комфорту.

В Україні, згідно з дослідженнями Лесі Устименко, тури вихідного дня є важливою частиною культурного феномену, виконуючи соціальні функції, такі як сприяння релаксації, соціалізації, ознайомленню з культурною спадщиною та активному відпочинку. Особливою популярністю вони користуються завдяки своїй доступності та можливості відпочити без великих затрат часу та грошей, що робить їх привабливими для різних вікових категорій, зокрема для молоді.

О. М. Шаповалова у своїх роботах зазначає, що тур вихідного дня – це короткострокова поїздка тривалістю до 2-3 днів, яка проводиться з метою активного відпочинку, оздоровлення або культурного чи природного туризму на рівні регіону чи національному рівні. Такий тур відрізняється коротким терміном і високою доступністю, що робить його популярним серед працюючого населення [13].

Визначення за В. І. Кифяк (у його роботах про організацію туризму): «тур вихідного дня є формою організованого туризму, яка дозволяє людям у короткий час отримати нові враження, покращити самопочуття та насолодитися відпочинком без значного відриву від основної діяльності» [5].

Міжнародний підхід також відзначає важливість турів вихідного дня в контексті урбанізації та стресових умов життя. Їх популярність зростає через розвиток інфраструктури та організованих маршрутів, що дозволяють поєднувати відпочинок з пізнавальною або активною діяльністю.

Визначення поняття «тур вихідного дня» у працях закордонних науковців зазвичай акцентується на короткостроковому характері подорожей та їх цільовій

орієнтації. Розглянемо кілька ключових підходів до визначення цього поняття деякими науковцями.

Філіп Дж. Рівз (Philip J. Reeves) визначає тур вихідного дня як «короткострокову подорож, тривалістю 1-3 дні, що здійснюється з метою відпочинку, розваг або культурного пізнання у межах або поза межами постійного місця проживання». Він наголошує на тому, що такі тури часто орієнтовані на задоволення негайних рекреаційних потреб.

Річард Батлер (Richard Butler) у своїх дослідженнях вказує, що тур вихідного дня — це «форма внутрішнього або міжнародного туризму, яка відображає зростаючу тенденцію до короткотривалих подорожей, викликану урбанізацією, збільшенням доходів та прагненням до відновлення енергії за короткий період».

Мері Джейн Тревор (Mary Jane Trevor) описує тури вихідного дня як «подорожі з мінімальним плануванням, які здійснюються у вихідні дні з метою релаксації, активного відпочинку чи отримання нових вражень». Вона підкреслює, що такі тури зазвичай пов'язані з невеликими витратами часу та коштів.

Кім Сунг Хван (Kim Sung Hwan) з Південної Кореї звертає увагу на соціокультурний аспект, визначаючи тури вихідного дня як «подорожі короткої тривалості, спрямовані на відновлення фізичних та емоційних ресурсів, що особливо популярні серед працюючого населення у великих мегаполісах».

Крістін Холден (Christine Holden) у своїх працях зосереджує увагу на структурі таких турів, описуючи їх як «компактні, заздалегідь організовані подорожі, які поєднують транспорт, проживання та основні розваги, орієнтовані на швидке задоволення туристичних потреб».

Таким чином, закордонні дослідники загалом підкреслюють короткотривалість, доступність та рекреаційну цінність турів вихідного дня, які відповідають сучасному ритму життя та потребам туристів.

Тури вихідного дня дають можливість втекти від повсякденної рутини та міської метушні, насолодитись природою і потрапити в атмосферу спокою, що

сприяє гармонії. Хоча ці поїздки зазвичай короткочасні, правильний вибір програми дозволяє за цей час отримати позитивні емоції.

Не всі усвідомлюють переваги турів вихідного дня, часто віддаючи перевагу більш тривалому і ретельно спланованому відпочинку. Однак цей варіант підходить тим, хто хоче максимально використовувати свій вільний час і шукає можливість вирватися в подорож без зайвих планів, залишаючи повсякденні турботи «до понеділка».

Якщо поїздка планується разом з дітьми, важливо забезпечити комфорт та врахувати всі організаційні деталі. Однак це не повинно бути приводом відмовитись від такого сімейного дозвілля.

До основних переваг турів вихідного дня можна віднести наступні:

– За правильного планування можна не тільки ознайомитись з цікавими місцями країни, а й відвідати найближчі зарубіжні напрямки, якщо необхідно оформити візу.

– Відстань, яку потрібно подолати, оптимальна, і програма дозволяє вчасно побачити все і повернутись додому.

– Тур вихідного дня передбачає відвідування найвизначніших пам'яток місцевості.

–Ціна турів варіюється, що дозволяє кожному вибрати оптимальний варіант відповідно до своїх можливостей.

Такий відпочинок дає шанс насолоджуватись життям, бути щасливими і накопичувати енергію для нових досягнень. Тури вихідного дня є чудовою можливістю пізнати Україну за короткий час і доступну ціну, і це напрямок буде продовжувати розвиватись. Наприклад, влітку такі поїздки на море дозволяють заощадити і зробити відпочинок швидким та бюджетним.

1.2 Класифікаційні ознаки турів вихідного дня

Класифікація турів вихідного дня є важливим етапом у їхньому розробленні, просуванні та оцінці ефективності. Вона дає змогу врахувати різноманітні потреби та інтереси туристів. Наприклад, одні групи можуть цікавитися активним відпочинком, інші – культурними чи гастрономічними турами.

Завдяки визначеним ознакам турів легше сформулювати цільові пропозиції для кожного сегмента ринку, розробляти рекламу та обирати канали комунікації, які найкраще підходять для просування конкретного типу туру.

Класифікація сприяє ефективному плануванню турів, оскільки враховуються тривалість, маршрут, транспорт, особливості розміщення та програма заходів. Розуміння класифікаційних ознак дозволяє точніше розрахувати вартість туру, враховуючи різноманітні фактори: рівень сервісу, дистанцію до дестинації, сезонність тощо.

Тури, створені з урахуванням їхніх класифікаційних ознак, більш точно відповідають очікуванням туристів, що підвищує задоволення клієнтів та забезпечує лояльність до туристичного агентства.

Завдяки чітко визначеним класифікаційним ознакам можна порівнювати різні тури за рівнем популярності, прибутковістю та відгуками клієнтів, що допомагає визначити найбільш перспективні напрями розвитку. За допомогою таблиці 1.1 розглянемо основні класифікаційні ознаки та види турів вихідного дня.

Таблиця 1.1 - Основні класифікаційні ознаки та види турів вихідного дня.

Ознаки	Вид туру	Характеристика
За метою подорожі	Культурно-пізнавальні тури	Відвідування історичних та архітектурних пам'яток, музеїв, культурних заходів
	Рекреаційно-оздоровчі тури	Відпочинок у санаторіях, термальних джерелах, СПА-комплексах
	Активні тури	Піші походи, велопрогулянки, сплави, катання на

		лижах або сноуборді
	Гастрономічні тури	Відвідування ресторанів, дегустація місцевих страв, участь у кулінарних фестивалях.
	Розважальні тури	Поїздки в аквапарки, парки розваг, тематичні заходи
За місцем проведення	Місцеві тури	Подорожі в межах міста або регіону, що дозволяють швидко дістатися до місця призначення
	Регіональні тури	Поїздки в інші області чи регіони, зазвичай у межах однієї країни
	Міжнародні тури	Поїздки в сусідні країни (наприклад, країни Європи)
За видом транспорту	Автобусні тури	Популярний формат організованих групових подорожей
	Пішохідні тури	Активний відпочинок у горах, лісах чи парках
	Автомобільні тури	Подорожі для індивідуальних туристів або невеликих груп
	Комбіновані тури	Використання кількох видів транспорту (автобус + потяг, автомобіль + паром)
За тривалістю	Ододенні тури	Виїзд вранці і повернення ввечері того ж дня
	Дводенні тури	З однією ночівлею (в готелі, кемпінгу або базі відпочинку)
	Триденні тури	З двома ночівлями, що дозволяють реалізувати більш насичену програму
За складом учасників	Сімейні тури	Програми, орієнтовані на батьків з дітьми
	Індивідуальні тури	Розроблені для конкретної особи або маленької групи
	Групові тури	Організовані подорожі з фіксованою програмою для 10+ осіб
	Корпоративні тури	Для співробітників компаній, часто поєднуються з командоутворюючими заходами
За сезонністю	Літні тури	Пляжний відпочинок, сплави, походи, пікніки
	Зимові тури	Катання на лижах, сноуборді, зимова риболовля
	Міжсезонні тури	Відвідування культурних заходів, гастротури
За рівнем організації	Самостійні тури	Туристи самостійно планують маршрут і бронюють послуги
	Організовані тури	Програми, розроблені туристичними агенціями

Розглянемо деякі ознаки більш ширше відповідно до видів та характеристик.

Тури вихідного дня класифікують за різними ознаками, серед яких важливу роль відіграє мета подорожі. Розуміння цілей туристів допомагає ефективно формувати пропозиції та задовольняти різноманітні запити клієнтів.

Культурно-пізнавальні тури вихідного дня орієнтовані на туристів, які прагнуть збагачувати свої знання, знайомлячись із культурною, історичною та

архітектурною спадщиною різних регіонів. Цей тип турів є популярним серед людей, які цінують можливість отримати нові враження та розширити світогляд під час коротких подорожей.

Рекреаційно-оздоровчі тури вихідного дня спрямовані на відновлення фізичного та емоційного стану туристів, гармонійне поєднання активного відпочинку із релаксацією. Цей тип турів є популярним серед людей, які прагнуть короткочасного відпочинку з користю для здоров'я та енергії. Рекреаційно-оздоровчі тури вихідного дня є чудовим вибором для тих, хто прагне гармонійно поєднати активний відпочинок із відновленням здоров'я. Вони забезпечують швидке занурення в атмосферу релаксації, дозволяючи за короткий час відчути спокій та отримати заряд енергії.

Активні тури вихідного дня — це тип подорожей, який орієнтований на фізичну активність та активний відпочинок. Такий вид туризму дозволяє туристам не лише відпочити, а й підвищити рівень фізичної активності, досліджуючи природу та брати участь у різних заходах, що вимагають руху та енергії. Це може бути як організований спорт, так і екстремальні види активностей на природі. Основні види такого туризму є пішохідні тури, велосипедні тури, каякінг або рафтинг

Пішохідні тури (трекінг) це похід у гори, національні парки або природні заповідники. Туристи можуть насолоджуватись природою, дихати свіжим повітрям та пройти по відомих маршрутах або зробити екскурсії до маловідомих куточків природних територій. Такі тури зазвичай включають ночівлю в палатках або спеціальних притулках.

Велопоїздки є відмінним способом провести час на свіжому повітрі, поєднуючи активний відпочинок і екскурсії природними зонами або міськими ландшафтами. У таких турах туристи можуть насолоджуватись краєвидами та відкривати нові маршрути на велосипеді.

Каякінг або рафтинг це водні активності, такі як сплави по річках на байдарках або каное, є популярним видом активного туризму. Вони дають

можливість насолодитися природною красою, спільною командною роботою та отримати незабутні враження від сплаву по швидкісних водах.

Гастрономічні тури вихідного дня — це спеціалізовані подорожі, орієнтовані на дослідження кулінарних традицій певного регіону або країни. Такі тури дозволяють туристам не лише насолодитися смачною їжею, а й зануритись у культурну спадщину через страви, які є частиною національної або регіональної кухні.

В розрізі даного виду туру туристи відвідують місцеві ринки, де можна придбати свіжі продукти, органічні овочі, фрукти, спеції, сир, м'ясо та інші смачні продукти. Часто такі тури включають участь у гастрономічних фестивалях, де представлено безліч національних страв, що дозволяють зрозуміти гастрономічні традиції регіону.

Під час такого туру туристи також можуть взяти участь у майстер-класах, де навчаться готувати національні страви разом з місцевими кухарями. Це може бути приготування пасти в Італії, суші в Японії, або традиційних страв в Україні. Такий формат дозволяє не тільки познайомитись із культурою країни, але й отримати нові навички. Особливістю також є, що туристи відвідують виноробні господарства, де мають можливість дізнатися про процес виробництва вина, побачити виноградники та насолодитися дегустацією місцевих вин. Та це тури, де туристи можуть відвідати фермерські господарства, ознайомитись із процесом вирощування продуктів, а також спробувати натуральні фермерські продукти, такі як сир, мед, молоко, олія, ковбаси тощо. Це особливо цікаво для тих, хто прагне споживати екологічно чисту їжу.

Розважальні тури вихідного дня спрямовані на організацію активного відпочинку, що приносить задоволення, нові емоції та можливість яскраво провести час. Такі тури користуються попитом серед людей різного віку, які шукають можливість ненадовго вирватися з повсякденного життя для отримання позитивних вражень. Мета такої подорожі є активне дозвілля з елементами шоу-програм, тематичних вечірок чи фестивалів; відвідування

атракціонів, парків розваг, концертів, або культурно-розважальних подій; соціалізація та знайомство з новими людьми у невимушеній атмосфері.

Класифікація турів вихідного дня за місцем проведення базується на географічному розташуванні локацій, які туристи відвідують у межах коротких подорожей. Ця характеристика дозволяє зосередити увагу на специфіці маршрутів, адаптуючи пропозиції до уподобань туристів та доступного часу.

Міські тури включають екскурсії до великих міст із багатою історією, культурою та інфраструктурою. Туристи відвідують музеї, галереї, визначні пам'ятки, театри чи парки.

Регіональні тури вихідного дня – це подорожі, що охоплюють туристичні об'єкти у межах певного регіону або територіальної області. Такі тури спрямовані на ознайомлення з місцевими пам'ятками, природними ресурсами, культурними та гастрономічними особливостями регіону.

Міжнародні тури вихідного дня — це короткострокові подорожі за кордон, що тривають 2-3 дні і зазвичай організуються на вихідні. Такі тури дають можливість туристам відвідати інші країни, пізнати нові культури та насолодитися відпочинком в іншому культурному середовищі. Вони стали популярними через доступність транспортних маршрутів, можливість насиченого відпочинку за короткий час.

Сезонність є важливим чинником, який впливає на планування, попит, вартість і організацію турів вихідного дня. Її вплив варіюється залежно від географічного розташування, погодних умов, святкових періодів та уподобань туристів. Навесні найпопулярніші так звані квіткові поїздки: долини тюльпанів, нарцисів, сакура-фест в Ужгороді тощо. Карпати затребувані весь рік. Осінь більше підходить для фестивалів – шоколаду, кави. Влітку найбільший попит мають морські подорожі й лайтові екстремальні тури, як-от рафтинг. Зима – час для лижників. Втім, у цю пору року турів найменше.

Таким чином, класифікація турів вихідного дня є необхідною для покращення якості обслуговування клієнтів, оптимізації організації турів, а також для ефективного управління туристичною індустрією в цілому.

1.3 Зарубіжний досвід розвитку туризму вихідного дня

Зарубіжний досвід у сфері туризму вихідного дня є надзвичайно багатогранним. Серед країн-лідерів можна виділити США, Італію, Францію, Південну Корею та Великобританію.

Окремі експерти вважають, що найвищий рівень розвитку подієвого короткострокового туризму спостерігається в Австралії. Тут реалізується структурована система стратегічного планування подій, яка дозволяє максимально підвищити економічну вигоду для місцевих туристичних напрямків. На сьогодні у світі існує кілька десятків міст, орієнтованих на подібну модель економічного розвитку.

Прикладами успішного подієвого туризму вихідного дня є масштабні заходи, які здобули популярність у всьому світі. Одним із них є карнавал у Ріо-де-Жанейро, що входить до переліку найвідвідуваніших подій у світі. Щороку цей захід приваблює близько 700 тисяч туристів. Витрати на його організацію становлять 5,5 мільйона доларів, тоді як прибуток сягає 150 мільйонів доларів.

Інший яскравий приклад — Канський кінофестиваль, який приносить прибуток у розмірі 200 мільйонів євро та створює 3200 робочих місць.

Ще однією значущою подією є півний фестиваль Октоберфест у Мюнхені. Протягом шістнадцяти днів місто стає центром розваг для мільйонів поціновувачів баварського пива з різних куточків планети. Октоберфест забезпечує прибуток у розмірі 0,5 мільярда євро та створює близько 12 тисяч робочих місць [7].

Італія заслужено має репутацію країни свят та карнавалів. Серед найвідоміших подій — Венеціанський карнавал, який щороку проходить у лютому й приваблює понад 500 тисяч туристів з усього світу.

У Західній Європі особливою популярністю користуються фестивалі, присвячені різним продуктам. Такі заходи не лише сприяють просуванню продукції на ринках, а й привертають увагу до регіонів, де вони проводяться.

В Італії щорічно організуються фестивалі шоколаду в містах Флоренція, Болонья, Віареджо, Перуджа та Турін. Ці заходи пропонують відвідувачам можливість насолодитися шедеврами кондитерського мистецтва італійських виробників, скуштувати різноманітні солодоці та побачити виступи популярних музичних колективів — саме така програма є традиційною для свят, присвячених шоколаду.

У Великобританії щороку в квітні відбувається фестиваль продуктів і напоїв південно-західного регіону, який проходить у замку Ексетера, столиці графства Девоншир. Програма фестивалю включає кулінарні шоу з майстер-класами, дегустацію вин, пізнавальні семінари та різноманітні вистави, що робить цей захід одним із найпопулярніших у регіоні.

Такі країни, як Італія, Франція, Данія, Велика Британія та Чехія, значною мірою використовують свій історико-культурний потенціал для отримання доходів. Всесвітньо відомі історичні та культурні пам'ятки Риму, Венеції, Флоренції, Парижа, Лондона, Дрездена і Праги щороку приваблюють сотні тисяч туристів.

У Канаді, наприклад, було реставровано старовинну архітектуру в таких містах, як Квебек і Онтаріо. Ці міста відображають унікальний національний колорит, що поєднує традиції франко- та англоканадців [7].

Етнічні культури активно інтегруються у створення тематичних етнологічних екскурсійних маршрутів. Канадське місто Квебек, яке в минулому було столицею країни, а сьогодні є головним містом французької провінції, слугує значним туристичним осередком. Щороку сюди приїжджає близько 500 тисяч туристів, що майже відповідає чисельності місцевого населення. Французька атмосфера міста, історичні локації, такі як поля боїв 1759 року, старовинні замки та церкви, численні музеї, а також високий рівень туристичних послуг і розваг дозволяють Квебеку в окремі роки отримувати дохід від туризму, що дорівнює доходу від усього міського виробництва.

За офіційною статистикою, туризм посідає значне місце в загальній економіці європейських країн в середньому на туризм припадає 10% ВВП, і

країн Азійсько-Тихоокеанського регіону, де ця частка сягає 50,2% [6]. З огляду на це, варто розглянути внесок туризму у світовий ВВП за країнами, які є найпопулярнішими серед туристів (рисунки 1.1 та 1.2).

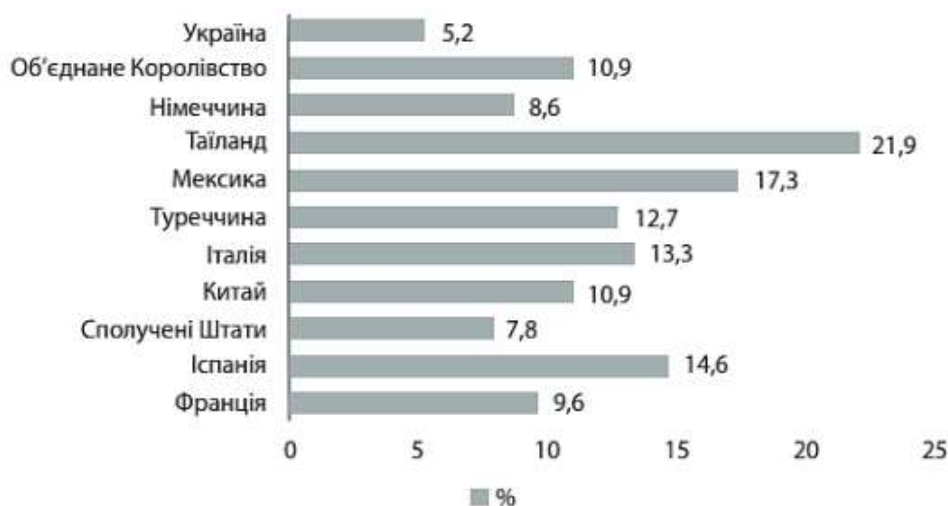

Рисунок 1.1 - Внесок туризму у світовий ВВП, % за найпопулярнішими туристичними маршрутами

Аналізуючи популярні види туризму в різних європейських регіонах, можна визначити особливості кожного з них. Для Південної Європи характерні рекреаційний та гастрономічний туризм. Цей регіон притягує туристів завдяки своїм природним пейзажам та добре облаштованим курортам, що створюють комфортні умови для відпочинку і релаксації. Крім того, місцева кухня та вино є важливими факторами для тих, хто любить смачну їжу та напої.

Таблиця 1.2 - Аналіз найбільш поширених видів турів вихідного дня в регіонах Європи

Регіон Європи	Поширений вид туризму
Південна / Середземноморська Європа	Рекреаційний туризм Пляжний туризм Культурний туризм Гастрономічний туризм
Західна Європа	Міський туризм Культурний туризм Експериментальний туризм

Центральна / Східна Європа	Пляжний туризм Культурний туризм Екскурсійний туризм Спортивний туризм
Північна Європа	Природний туризм Арктичний туризм Культурний туризм

У Західній Європі виділяється міський туризм. Великі міста, такі як Париж, Відень, Барселона та Амстердам, є популярними напрямками, де туристи можуть насолоджуватися музеями, архітектурними пам'ятками та урбаністичним способом життя. Центральна та Східна Європа характеризуються розвитком пляжного туризму, оскільки деякі країни цього регіону мають вихід до моря і активно розвивають цей напрям. Північна Європа має можливість розвивати арктичний туризм, і країни, як-от Норвегія та Швеція, приваблюють туристів, які прагнуть відвідати північні райони та полярні території. Таким чином, кожен європейський регіон пропонує унікальні можливості для туризму, що відповідають різним інтересам подорожуючих [6].

За даними Всесвітньої туристичної організації (ВТО), найвідвідуванішою країною Європи та світу є Франція, куди приїжджає кожен п'ятий турист з інших континентів. Також великою популярністю серед туристів користуються Іспанія та Італія. Тому цікаво дізнатися, які країни Європи в цілому є найбільш відвідуваними. Для цього варто звернутися до таблиці нижче [6].

Згідно з даними, представленими в таблиці 1.3, можна зробити кілька важливих висновків. Франція залишається однією з провідних туристичних дестинацій у Європі. Хоча в 2020 році кількість туристів суттєво знизилася через пандемію COVID-19, в 2021 і 2022 роках показники значно відновилися та навіть перевищили попередні рівні.

Іспанія також відчула негативний вплив пандемії в 2020 році, але показала відновлення в наступні роки. Іспанія продовжує залишатися одним із найбільш популярних пляжних напрямків у Європі. Окрім Франції та Іспанії,

популярними серед туристів залишаються Туреччина, Італія, Велика Британія, Німеччина та інші країни

Таблиця 1.3 - Найбільш привабливі країни Європи серед міжнародних туристів за 2019-2022 рр (млн.

Країни \ Роки	2019	2020	2021	2022
Франція	90,90	41,70	48,40	79,40
Іспанія	83,50	18,93	31,20	71,66
Туреччина	51,20	15,90	29,90	50,45
Італія	64,50	25,20	26,90	49,81
Велика Британія	39,40	10,70	6,30	30,74
Німеччина	35,20	10,90	11,70	28,46
Греція	31,30	7,40	14,70	27,84
Австрія	22,70	9,60	12,70	26,21
Португалія	24,60	6,50	9,60	22,25
Нідерланди	20,10	7,30	6,20	16,07
Польща	21,20	8,40	9,70	15,95
Хорватія	17,40	5,50	10,60	15,32
Румунія	12,82	5,02	6,79	12,70
Угорщина	16,90	7,40	7,90	12,65
Болгарія	12,60	2,70	7,20	10,89

Загалом, варто підкреслити, що багато європейських країн, попри виклики пандемії, змогли відновити туристичний сектор у 2021 та 2022 роках. Це підкреслює важливість туризму для економіки та його роль у відновленні економічної ситуації в країнах.

Розвиток туризму значною мірою залежить від багатьох факторів, які сформувалися в суспільстві. До таких умов належать природно-географічні, соціально-економічні, історико-політичні та демографічні аспекти, а також важливу роль відіграє розвиток інфраструктури. «Туристична інфраструктура» включає в себе різні елементи, такі як туристичні агентства, готелі, бази відпочинку, підприємства громадського харчування, торгові заклади, транспортні компанії, пункти прокату туристичного спорядження та інші туристичні організації.

РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ РОЗРОБКИ ТУРІВ ВИХІДНОГО ДНЯ ТА «НІКА ТУР ВОЯЖ»

2.1 Характеристика діяльності ТА «Ніка Тур Вояж»

«Ніка-Тур-Вояж» – туристична агенція з понад 16-річним досвідом, яка здобула високу репутацію завдяки надійному обслуговуванню та широкому вибору послуг. Агенція спеціалізується на внутрішньому, виїзному та в'їзному туризмі.

Заснована Стрельбіцькою Н. І. у 2008 році в місті Хмельницькому, компанія має на меті задоволення різноманітних потреб туристів та пропонує індивідуальне та групове обслуговування на всіх етапах подорожей [11].

Місія компанії полягає в забезпеченні високих стандартів обслуговування та задоволенні потреб кожного клієнта, створюючи незабутні враження від подорожей по всьому світу. Мета діяльності – досягнення прибутку через задоволення потреб споживачів у туристичних послугах і товарах.

Основний офіс розташований у м. Хмельницький, каб. 14, вул. Володимирська, 79 (Банківська гарантія № 369/ЮГ-14).

ТА «Ніка-Тур-Вояж» працює на місцевому ринку і має невеликий персонал, який складається з власника фірми (також директора) та двох менеджерів-екскурсоводів. Організаційна структура компанії є лінійною (рисунок 2.1).

Рисунок 2.1 – Організаційна структура ТА «Ніка-Тур-Вояж»

Наталія Стрельбіцька є директором туристичної агенції, істориком, науковцем та членом Національної Співки Краєзнавців України. Вона має 24 роки досвіду в екскурсійній діяльності та вже 15 років очолює свою туристичну компанію. Стрельбіцька спеціалізується на організації турів до Прикарпаття, Закарпаття, Київщини та Чернігівщини, а також проводить авторські екскурсії, такі як «Замки графа Дракули (Румунія)» та «Замки Галичини, Волині, Поділля». Крім того, вона організовує корпоративні екскурсії, виїзні семінари та конференції в Україні та за кордоном (Болгарія, Угорщина, Польща, Італія, Франція, Німеччина, Чехія, Австрія та інші). Наталія також проводить VIP-тури українською та англійською мовами і була відзначена грамотами від Управління інфраструктури та туризму обласної адміністрації та Національної Співки Краєзнавців України.

Форма власності компанії – фізична особа-підприємець (ФОП) Стрельбіцька Наталія Іванівна. Це мале приватне підприємство, зареєстроване за свідоцтвом № 265805 від 31.10.2008 року, яке діє відповідно до Статуту та чинного законодавства України [11].

ТА «Ніка-Тур-Вояж» пропонує широкий спектр туристичних послуг. Компанія не лише продає тури, розроблені іншими туроператорами для групових подорожей, а й організовує індивідуальні поїздки до різних країн. Окрім цього, агенція надає послуги з прийому та обслуговування іноземних туристів і делегацій в Україні, а також організовує ділові поїздки для юридичних та фізичних осіб як в Україні, так і за її межами.

Основні напрями діяльності агенції відображені на рисунку 2.2.

Туристична агенція «Ніка-Тур-Вояж» пропонує своїм клієнтам такі переваги:

- Професійні гідів з вищою освітою та більше 20 років досвіду в проведенні екскурсій;
- Унікальні авторські екскурсії, розроблені гідями, істориками та культурологами;

- Обслуговування іноземних груп екскурсіями на англійській, німецькій та румунській мовах;
- Організація екскурсійного і транспортного обслуговування для семінарів, конференцій та інших заходів.

Рисунок 2.2 - Напрями діяльності туристичної агенції «Ніка-Тур-Вояж»

Серед пропозицій компанії:

- Великий вибір екскурсійних турів по Україні, включаючи Київ, Львів, Чернівці, Почаїв, Зарваницю, Вінницю, Кам'янець, Меджибіж, Галицьке Поділля, Волинь, Острог, Хотин, Умань та інші;
- Відпочинок у Карпатах (Буковель і інші курорти) та Закарпатті;
- Закордонні тури у партнерстві з туроператором Coral Travel (Хорватія і Чорногорія, Відень і Будапешт, Болгарія, Румунія, Польща, Угорщина, Франція і Італія, Париж, а також подорожі по найкрасивіших столицях Європи);
- Авторські тури за кордоном;
- Морські та купальні тури (Шацькі озера, Голубі озера, Дністер, Одеса та інші);
- Квіткові тури (тюльпанові поля, Волинська Голландія, Долина нарцисів, парк Софіївка та інші);
- Туризм для школярів і студентів (від 1 до 5 днів);

- Дитячий відпочинок на морі та в горах;
- Україномовні та англomовні табори для дітей;
- Індивідуальні та VIP-тури;
- Послуги з перевезення комфортабельним транспортом по Україні та за кордоном [11].

Незважаючи на початок повномасштабної війни на території України, туристична агенція продовжує надавати свої послуги та зберегла лояльність клієнтів. У 2023 році найбільш популярними стали щотижневі одноденні авторські тури до Румунії. Серед туристичних маршрутів по Україні особливим попитом користувалися подорожі до Карпат, Закарпаття, Львова, Чернівців та Кам'янця-Подільського.

Для ефективної роботи туристичної агенції та організації виробничого процесу необхідні різні ресурси: матеріальні, технічні, інформаційні, трудові та фінансові. Матеріально-технічна база включає в себе комплекс будівель, технічне оснащення, інструменти та транспортні засоби, які полегшують роботу працівників і підвищують рівень задоволення туристів від наданих послуг.

ТА «Ніка-Тур-Вояж» здійснює продаж турів та надання послуг за цінами, які вона визначає самостійно або на основі договору з клієнтами (для постійних клієнтів передбачені знижки). Оплата послуг відбувається через банки згідно з установленим порядком, а готівкові розрахунки допускаються лише для окремих послуг і здійснюються відповідно до законодавства.

Аналіз господарської діяльності та здатність адекватно оцінювати фінансовий стан є важливими факторами для забезпечення високої конкурентоспроможності підприємства. Основними цілями цього процесу є формування уявлення про обсяг, структуру та склад майна агенції, а також визначення величини її зобов'язань. Важливим аспектом є виявлення тенденцій змін у ефективності, фінансовій стабільності та платоспроможності. Оцінка фінансово-господарського стану проводиться за допомогою системи

показників, які включають аналіз стану основних засобів, ліквідності, фінансової стійкості та рентабельності.

Аналізуючи період 2021-2023 років, можна побачили, що кількість проданих туристичних путівок ТА «Ніка-Тур-Вояж» збільшилася на 31,6%, що становить 462 путівки. Це призвело до зростання загальної кількості відпрацьованих днів на 32,9%, досягнувши 15 122 робочих днів у 2023 році, при збереженні середньої тривалості поїздки на рівні 7,8 днів (таблиця 2.1).

Таблиця 2.1 – Кількість проданих путівок і туроднів за путівками ТА «Ніка-Тур-Вояж» за 2021-2023 рр.

Показники	2021	2022	2023	Абсолютне відхилення	Відносне відхилення, %
Кількість туристичних путівок, одиниць	1078	1461	1923	462	31,6
Кількість туроднів	10075	11375	15122	3747	32,9
Середня кількість туроднів на 1-у путівку, дні	9,3	7,8	7,86	0,06	0,77

Основними факторами, які спричинили коливання в динаміці кількості туристичних днів і обслуговуваних туристів, є вплив зовнішнього середовища та маркетингова політика компанії, зокрема рекламні кампанії та система збуту. Попри початок повномасштабної війни в Україні в 2022 році, ТА «Ніка-Тур-Вояж» не припинила свою діяльність, а, навпаки, посилила надання послуг у Західних регіонах України та за її межами.

Чітко структурована організаційна структура «Ніка-Тур-Вояж» дозволяє компанії ефективно управляти всіма своїми підрозділами, що безпосередньо впливає на фінансові результати. Добре організоване управління допомагає зменшити витрати і покращити ефективність роботи.

У 2023 році кількість клієнтів агенції зросла на 31,6%. Продуктивність праці персоналу збільшилася на 31,6% в грошовому виразі та на 8,47% в натуральному вимірі. Загалом, ефективність діяльності агенції у 2023 році

зросла завдяки збільшенню кількості клієнтів і доходів від наданих послуг (таблиця 2.2).

Таблиця 2.2 – Динаміка основних фінансових показників діяльності ТА «Ніка-Тур-Вояж»

Показники	Роки				Темп змін, %		
	2020	2021	2022	2023	2021/ 2020	2022/ 2021	2022/ 2023
Обсяг доходу (виручки) від реалізації, тис. грн.	1406	1662	1782	1928	118,21	107,22	108,19
Кількість клієнтів, що отримали послугу од.	814	1078	1461	1923	132,43	135,55	131,62
Кількість працівників, осіб	3	3	3	3	100,00	100,00	100,00
Продуктивність праці одного працівника: - у вартісному вираженні, тис. грн/особу	0,47	0,55	0,59	0,64	118,21	107,22	108,47
-у натуральному вираженні, клієнтів/особу	271	359	487	641	132,43	135,55	131,62
Середня ціна послуги для одного клієнта, грн	1727,27	1541,74	1219,71	1002,6	89,26	79,11	82,19

Фінансовий стан туристичної агенції «Ніка-Тур-Вояж» залишається стабільним, хоча піддається коливанням через вплив зовнішніх та внутрішніх чинників. Однак ефективність компанії в забезпеченні сталого інноваційного розвитку на всіх етапах інноваційного циклу значною мірою залежить від її фінансової стійкості, інвестиційної привабливості та системи управління фінансами, які реалізуються керівництвом підприємства.

В результаті аналізу фінансової діяльності ТА «Ніка-Тур-Вояж» можна оцінити її позиції на ринку туристичних послуг та ефективність управління ресурсами та стверджувати, що агенція самостійно визначає ціни на тури та встановлює договірні умови з клієнтами.

Навіть в умовах зовнішніх труднощів, таких як війна в Україні, компанія змогла зберегти свою активність та навіть показати зростання, зосередивши увагу на регіональних ринках. Чітко структурована організаційна система дозволяє ТА «Ніка-Тур-Вояж» ефективно управляти ресурсами та максимізувати фінансові результати. Зростання кількості клієнтів на 31,6% у 2023 році свідчить про успішну маркетингову стратегію та високий рівень довіри з боку споживачів. Також зростання продуктивності праці персоналу відображає позитивні тенденції в управлінні людськими ресурсами та оптимізації бізнес-процесів.

ТА «Ніка-Тур-Вояж» продовжує успішно функціонувати, покращуючи свої фінансові показники та позиції на ринку, що підтверджує високий рівень професіоналізму та управлінської компетентності.

2.2 Аналіз ринку турів вихідного дня України

За останні два роки туристична галузь, як і багато інших секторів бізнесу, опинилася у стані кризи через пандемію та тривалі карантинні обмеження. Близько 25% підприємств не змогли витримати труднощів і були змушені залишити ринок. Ті компанії, які зуміли вижити, змушені адаптуватися до нових умов, враховуючи карантинні вимоги та змінені потреби споживачів [7].

Саме тому, у сучасних реаліях особливого значення набувають інноваційні напрями туристичного бізнесу, що здатні забезпечити повний спектр послуг із додатковими сервісами, відповідаючи стандартам безпечного відпочинку. Після тривалих карантинних обмежень та з урахуванням того, що пандемія продовжує впливати, але у змінених формах, глобальні тренди у сфері туризму зазнали суттєвих змін. Наразі одним із ключових напрямів є концепція

bleisure (business + leisure), яка передбачає поєднання ділових подорожей із відпочинком (рисунок 2.3).

Рисунок 2.3 - Глобальні тенденції розвитку туристичної індустрії.

За останніми дослідженнями, близько третини клієнтів у світі вже вибирають формат поєднання бізнесу та дозвілля (business + leisure), хоча ще кілька років тому цей варіант обирали лише 10% споживачів. У сучасному динамічному світі, де часто не вистачає часу, така можливість дає змогу поєднати ділові справи з відвідинами цікавих місць, участю у виставках, увагою до себе або неформальними зустрічами в робочій атмосфері.

Під час карантину значно скоротився середній час перебування у подорожах, і великою популярністю стали користуватися короткі тури, зокрема тури вихідного дня, які дозволяють отримати унікальні враження та новий досвід. Цей тип відпочинку є чудовим способом швидко відновити емоційний стан, відпочити від повсякденних робочих обов'язків і отримати заряд енергії, особливо якщо до основної відпустки ще далеко. Сучасний розвиток авіаційного, автомобільного та залізничного транспорту дозволяє за 2-3 дні

відвідати найвіддаленіші куточки світу, провести час біля моря, в горах чи зустрітися з близькими за кордоном.

Ще одним важливим трендом у туристичній сфері є Wellness-туризм, або туризм здорового способу життя, який орієнтований на відновлення фізичного та психологічного стану людини. Такий вид туризму визначається як подорож, метою якої є покращення або підтримка здоров'я. Сучасне суспільство все більше звертає увагу на підтримку організму в здоровому стані, збереження балансу між фізичним та психологічним здоров'ям, правильне харчування та високу якість життя. Люди все частіше шукають не просто відпочинок, а тури, які відповідають їхнім потребам і надають комплексні послуги для покращення здоров'я, що призвело до виникнення нових напрямків туризму [26].

За допомогою таблиці 2.3 розглянемо популярність регіонів України для відпочинку.

Таблиця 2.3 - Популярність регіонів України для відпочинку, %

Регіон	%	Регіон	%
Одеська	17,4	Вінницька	2,9
Закарпатська	11,8	Волинська	2,1
Київська	7,7	Житомирська	1,6
Івано-Франківськ	7,4	Хмельницька	1,6
Львівська	6,7	Сумська	1,3
Черкаська	5,9	Чернівецька	1,3
Полтавська	3,7	Рівненська	1,1
Чернігівська	3,2	Тернопільська	0,8
Миколаївська	3,2		

Кожен регіон України має свої неповторні туристичні локації, і для кожного з них можна створити безліч цікавих маршрутів. Проте реальні показники відвідуваності, суми зібраного туристичного збору, витрати на

розвиток інфраструктури та промоцію дозволяють виділити регіони-лідери. Серед провідних напрямків внутрішнього туризму України до пандемії COVID-19 були: Львівська область, яка є лідером екскурсійного туризму; Одеська область, популярна серед любителів пляжного відпочинку; Закарпатська область, відома своїм гастрономічним туризмом; Івано-Франківська область, що спеціалізується на активному відпочинку; Херсонська область, знаменитий край заповідної природи; Запорізька область, популярна для сімейного відпочинку; Тернопільська область, яка є лідером замкового туризму. Серед найпопулярніших локацій: Затока як приморський курорт, Асканія Нова як природний заповідник, Києво-Печерська Лавра як популярний міський маршрут та Старе місто Львова.

Таблиця 2.1 свідчить, що Одеська та Закарпатські області залишають за собою лідируючі позиції популярності, про що свідчать відповідні значення 17,4% та 11,8% відповідно. Це свідчить про те, що зараз ситуація змінилась і у зв'язку з повномасштабним вторгненням та окупацією деяких територій України відвідуваність їх стала неможлива.

Сільський туризм, або «зелений туризм», користується значним попитом серед українців, особливо серед тих, хто проживає в містах і бажає провести свій відпочинок у сільській місцевості. Такий туризм часто включає розміщення в агросадибах або перебування в приватних помешканнях у селах, а також відвідування рідних та знайомих, які мешкають у селі.

Щодо гастрономічного туризму, який є важливим напрямом розвитку туристичного потенціалу України, необхідно розробити нормативно-правову базу для його підтримки. Державна підтримка гастрономічного туризму повинна включати створення сприятливих умов для забезпечення високої якості послуг, діяльності підприємців та безпеки продукції, що виготовляється. Важливо також сформувати інституційну основу для розвитку цього напрямку, що стане важливим чинником консолідації суспільства.

Одна з найбільш постраждалих галузей під час пандемії COVID-19 та початком війни – це туристична індустрія, яка зазнала значних фінансово-

економічних втрат. Наразі туристичний сектор переживає суттєві трансформації і вимагає детального аналізу факторів, що впливають на попит. Для швидкої адаптації бізнесу до нових реалій необхідно впроваджувати інноваційні підходи. Зокрема, поява нових напрямків та використання світових трендів є важливими можливостями для залучення більшої кількості туристів і збільшення доходів через розширення пропозицій, нових турів і візитів до унікальних міст, що гарантує високий рівень обслуговування.

Країни починають орієнтуватися на розвиток внутрішнього туризму, прискорюючи впровадження онлайн-платформ і цифрових інструментів для надання туристичних послуг. Однак, ймовірно, через зниження купівельної спроможності населення зросте попит на доступні внутрішні тури. Відновлення виїзного туризму потребуватиме більше часу. У зв'язку з цим, туристичні підприємства повинні зосередити увагу на внутрішніх подорожах, вивчаючи та просуваючи нові перспективні напрямки. Також зважаючи на побоювання перед великими скупченнями людей, індивідуальний туризм, екотуризм та інші альтернативні форми відпочинку набудуть більшої популярності, а туризм стане більш персоналізованим.

Криза стимулюватиме посилену увагу до безпеки подорожей та санітарно-епідеміологічного стану країн. Суб'єкти туристичного бізнесу повинні направити свої зусилля на такі ключові напрямки: акцент на внутрішній туризм з урахуванням національних традицій і ресурсів; розробка бюджетних і індивідуальних турів; розширення екологічного туризму; поліпшення якості обслуговування туристів; увага до санітарно-епідеміологічної безпеки; впровадження цифрових технологій для трансформації та розвитку галузі.

2.3 Оцінка турів вихідного дня ТА «Ніка Тур Вояж»

Туристична агенція «Ніка Тур Вояж» пропонує широкий вибір турів вихідного дня, що орієнтовані на різноманітні інтереси та запити клієнтів. Основні пропозиції включають:

1 Одноденні або дводенні подорожі з оглядом історичних пам'яток, культурних об'єктів та природних ландшафтів. Найпопулярніші маршрути охоплюють визначні місця України, такі як Львів, Кам'янець-Подільський, Чернівці та інші.

2 Гастрономічні подорожі. Маршрути, що поєднують дегустацію місцевих страв і напоїв з вивченням кулінарних традицій регіонів. Наприклад, поїздки до Закарпаття з акцентом на вино та місцеву кухню.

4 Романтичні подорожі. Спеціально розроблені тури для пар, що включають відвідування мальовничих місць і романтичні заходи, наприклад, прогулянки на човнах, фотосесії чи вечери у незвичних локаціях.

5 Сімейні міні-відпустки. Програми, орієнтовані на відпочинок з дітьми, із заходами для всіх членів родини. Це можуть бути поїздки до аквапарків, тематичних парків або зоопарків.

5 СПА-тури. Одноденні або дводенні подорожі до курортних комплексів з можливістю насолодитися релаксацією у СПА-зонах, оздоровчими процедурами та термальними басейнами.

6 Подієві тури. Відвідування фестивалів, ярмарків, концертів чи інших культурних подій, які відбуваються у вихідні дні.

Наразі зараз в зимовий період набувають популярності подієві тури вихідного дня пов'язані з новорічними святами (таблиця 2.4)

Таблиця 2.4 - Подієві тури вихідного дня пов'язані з новорічними святами ТА «Ніка Тур Вояж»

№	Назва туру	Вартість
1	Різдвяні Ясси	1880 грн
2	Новорічна казка Румунії	1680 грн+100
3	«Пригоди в Різдвяному Кам'янці»	500 грн+300 квиток
4	Зимовий релакс + дегустація	680 грн
5	Різдвяний Львів	950 грн

Згідно таблиці 2.4 ми бачимо, що представлені тури є як в Румунію та і в Україні.

Туристична агенція «Ніка Тур Вояж» пропонує своїм клієнтам великий вибір одноденних турів вихідного дня по Україні за допомогою яких клієнти можуть відвідати найцікавіші міста та пам'ятки нашої країни (таблиця 2.5).

Таблиця 2.5 – Аналіз одноденних турів вихідного дня АТ «Ніка Тур Вояж» [4]

№	Назва туру	Вартість, грн
1	Таємниці Волині-Луцку	890
2	Замки Тернопілля	800
3	Луцк. Таємниці Любарта	399
4	Оksamитовий релакс на пасіці	680
5	Романтика Волині	480
6	Неймовірний Львів	950
7	Чернівці гарбузове поле	800
8	Зарваниця - Микулинці	700
9	Бакота	599
10	Поділля «Терра інкогніто»	599
11	Неймовірний Сокілець і водоспади Поділля	699
12	Чортків та Подільський релакс-комплекс Орися	790

Вартість даних одноденних турів вихідного дня коливається від 399 грн до 890 грн. Їх вартість залежить від кілометражу та кількості пам'яток, який

включає тур. Розглянемо декілька популярних турів запропонованих туристичною агенція «Ніка Тур Вояж».

Одноденний осінній тур «Оksamитовий релакс на пасіці» пропонує поринути в атмосферу бджолиного раю та відпочинок у лоні природи, щоб набратися енергії на цілий рік. Відвідувачів чекає цікава розповідь про корисність і властивості продукції бджільництва, якою зможете посмакувати та придбати безпосередньо на пасіці. Власник пасики Дмитрович запропонує екскурсію пасікою та дегустацію медових продуктів: кількох сортів меду, забрусу, квіткового пилку, перги, трутневого гомогенату та багато іншого; презентацію воскових виробів, медових смаколиків з різними видами ягід, фруктів та горіхів; відпочинок і оздоровлення в апі-вуликах; приємне застілля, де частуватимуть: ухою за старим козацьким рецептом, стравами з мангалу і копильні та ін., смакування медовими крафтовими напоями. Відвідувачі зможуть відпочити на гойдалці та зробити прекрасні фото [11].

Для тих хто захоплюється історичними пам'ятками ТА «Ніка Тур Вояж» пропонує тур вихідного дня «Луцьк. Таємниці Любарта». Він включає огляд підземелля Окольного замку, замку Любарта, оборонної ратуши + музею звонів; підземелля костелу св. Павла і Петра та ще багато цікавого...

Тур «Замки Тернопілля» пропонує відвідати Збараж-замок, описаний Генріхом Сенкевичем в фільмі «Вогнем і мечем»; Вишнівець-«Волинський Версаль»-родинне гніздо Байди-Вишнівецького, першого гетьмана України; Кременець-легендарний замок королеви Бони Сфорци д'Арагони, наймовірні локації. Завдяки цьому туру відвідувачі побачать прекрасні краєвиди та Білокриницький-романтичний палац для таємних побачень та парк XVIII ст.

Тур «Романтика Волині» пропонує відвідати Самчики-Антоніни де туристи побувають у володіннях роду Потоцьких-давніх Антонінах; відвідають «Волинський Версаль»: Палацово-парковий комплекс Самчики, «Алею бажань», Японську кімнату, таємничі супермени, Червоний, Блакитний, Римський зали, унікальний Китайський будинок, «теплицю в мурах» та інші цікаві родзинки [11].

Одна з фішек туристичної агенції «Ніка Тур Вояж» це тури вихідного дня до Румунії.

Одноденні тури до Румунії від туристичної агенції «Ніка Тур Вояж» – це захопливі подорожі, які дозволяють за короткий час відкрити для себе унікальні куточки цієї країни. Основні пропозиції даних турів розглянемо в таблиці 2.6

Таблиця 2.6 - Аналіз вартості одноденних турів вихідного дня до Румунії

№	Назва туру	Вартість
1	Печери та термали Румунії	1680+100
2	Румунські замки та Сучава	1499+100
3	Каньйони і водоспади Румунії	1780+100
4	Румунський калейдоскоп	1650+100
5	Легендарні ЯССИ	1880
6	Новорічна казка Румунії	1680+100

Розглянемо більш детально деякі з них.

Одноденний тур «Легендарні ЯССИ» включає екскурсію по місту - Ратуша, Філармонія, Театр, Бульвар Штефана Великого, відвідування музеїв в неймовірному Королівському палаці - Палаці культури.

В Яссах туристи дізнаються таємниці та історії кохання, пов'язані з Пилипом Орликом, Ізабелою Дольською, Іваном Мазепою, Софією та Станіславом Потоцькими. Також відвідують Різдвяні ярмарки в Ясса. Унікальна пропозиція даного туру шопінг в ТЦ "Палас Мол", де більше 250 магазинів різних відомих брендів, таких як Zara, Sinsay, NewYorker, Перко, ССС, Н&М, Verchka та відвідування Лідл [11].

Ще один цікавий тур вихідного дня від туристичної агенції «Ніка Тур Вояж» це «Румунські замки та Сучава», який включає оглядову екскурсію по Сірету; відвідування ДРАГОМИРНИ - унікального замку -монастиря; екскурсію в Тронну фортецю в Сучаві 14-15 ст: огляд замку; огляд унікального скансена «Старе румунське село» під відкритим небом; екскурсію в монастир

Святого Іоанна (Сучавського), ЮНЕСКО. Також гарним бонусом є шопінг в Сучаві - Lidl, Iulius Mall (продукти, одяг, ліки)

Тур «Печери та термали Румунії» пропонує відвідати унікальну підземну печеру «Качіка Саліна»: огляд залів, галерей, скульптур та унікальних залів, також відвідати унікальне підземне озеро. Відвідати в Марджиню-центр кераміки, можливий майстер-клас; покоштувати страви етнічної кухні румунів; оглянути замку під егідою ЮНЕСКО-Сочевиці; скупатися в унікальному термальному басейні Солка. Тур пропонує унікальну можливість відвідати замок-монастир в Солці XVI ст з унікальними артефактами; Арборе, місце, де відвідувачі дізнаються про інтриги та романтичні історії кохання румунської аристократії; зможуть у вечері прогулятися по історичному центру давнього міста Радауци [11].

Крім одноденних турів вихідного дня ТА «Ніка Тур Вояж» пропонує своїм клієнтам трьох денні тури до Румунії та до Карпат.

Зараз перед новорічними святами туристична агенція пропонує трьох денний тур «НОВОРІЧНІ КАРПАТИ». Даний тур включає проживання в Буковелі катання на лижах, сноутюбінгах, ковзанах або прогулянка по Яремчі, відвідування «ГЕДЗЬО-ПАРКУ» – казки для дорослих і дітей, огляд мальовничого водоспаду Пробій. На 2 день за вибором є можливість поїхати кататися на лижах або відвідати суперовий джип-тур: таємничий Чемегівський каньйон, містична гора Костел, старовинна гуцульська хата-гражда, дегустація різних видів сиру на полонині «Велика Рокита», гуцульська гойдалка, урочище Русанівка та Стара Колиба. На 3 день клієнтів чекає катання на льжах, поїздка на знамениту полонину ПЕРЦІ, а саме яскраві локації - Гуцульські хати-гражданки, хата мольфара, веселий майстер-клас «троїсті музики», вурдамаркет та гуцульські смаколики. Або відвідати Гуцул-ЛЕНД, Озеро МОЛОДОСТІ, ПАРК Динозаврів, перевернутий будинок, Криївка, будинок Велетня-за бажанням [11].

Отже, оцінивши розроблені тури вихідного дня туристичної агенції «Ніка Тур Вояж», можемо стверджувати, що вони охоплюють практично всі

види туризму, такі як гастрономічні, культурно-пізнавальні, екологічні та розважальні в межах України. Ці тури пропонують відвідати практично всі найпопулярніші туристичні території. Також туристична агенція пропонує своїм клієнтам тури вихідного дня до Румунії як пізнавальні та і розважальні.

РОЗДІЛ 3 ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМКИ РОЗРОБКИ ТУРІВ ВИХІДНОГО ДНЯ

3.1 Перспективи розвитку турів вихідного дня в сільській місцевості

Останніми роками сільський туризм набув популярності, оскільки люди прагнуть унікальних та справжніх вражень далеко від суєти міського життя. Сучасний туристичний сектор потребує активного пошуку шляхів подолання кризи та інтенсифікації виробництва туристичного продукту при забезпеченні необхідної якості [23].

Одноденні поїздки стали зручним і доступним способом вивчення сільської місцевості та підтримки сталого розвитку цих регіонів. Концепція сільського туризму привернула значну увагу як засіб сприяння сталому розвитку в сільській місцевості. Одним із аспектів сільського туризму, який все більше набуває популярності, є одноденні поїздки, які дають змогу туристам за короткий час відчувати красу сільських ландшафтів, культуру та традиції.

Однією з ключових переваг одноденних мандрівок для розвитку сільського туризму є економічний стимул, який вони надають сільським громадам. Залучаючи відвідувачів для одноденних поїздок, сільські райони можуть стимулювати місцевий бізнес і створювати нові робочі місця. Малі підприємці, такі як фермери, ремісники та туроператори, можуть отримати вигоду від збільшення попиту на місцеві продукти та послуги. Крім того, одноденні поїздки є економічно вигідними для туристів, що робить їх доступнішими для ширшого кола людей. Така доступність може залучити як місцевих, так і міжнародних туристів, сприяючи загальному економічному зростанню сільської місцевості. Оскільки туристи витрачають гроші на харчування, проживання та сувеніри під час своїх одноденних поїздок, вони роблять внесок у місцеву економіку та допомагають підтримувати малий бізнес у сільських громадах. Культурні обміни Ще однією перевагою одноденних

поїздок для розвитку сільського туризму є можливість культурного обмін між туристами та жителями. Відвідувачі можуть дізнатися про традиції, звичаї та побут сільських громад, глибше зрозуміти та оцінити різні культури. Цей культурний обмін може сприяти взаємній повазі та розумінню, зрештою сприяючи гармонії та співпраці між туристами та місцевими жителями. Беручи участь у місцевих заходах, таких як традиційні ремісничі майстерні, кулінарні класи та сільськогосподарські тури, туристи можуть зануритися в багату спадщину сільській місцевості та підтримувати збереження культурної спадщини. Ці взаємодії також можуть сприяти культурному розмаїттю та діалогу, підвищуючи загальний туристичний досвід і створюючи незабутні спогади як у відвідувачів, так і у місцевих жителів [23].

Одноденні поїздки дають змогу туристам зазирнути в місцеву культуру та традиції сільських громад. Туристи мають можливість поспілкуватися з місцевими жителями, взяти участь у традиційних заходах і скуштувати страви місцевої кухні. Це допомагає зберегти та популяризувати культурну спадщину місцевості та виховує почуття вдячності та поваги до місцевого способу життя. Охорона навколишнього середовища Нарешті, одноденні поїздки можуть сприяти збереженню навколишнього середовища в сільській місцевості шляхом підвищення обізнаності про стійкі практики та відповідальний туризм. Пропагуючи екологічно чисті види транспорту, такі як їзда на велосипеді, піші прогулянки чи громадський транспорт, одноденні поїздки можуть мінімізувати вуглецевий слід туристів і зменшити вплив на навколишнє середовище на сільські ландшафти.

Крім того, одноденні поїздки можуть підтримати зусилля щодо збереження дикої природи, сприяння відповідальним зустрічам з тваринами та навчання відвідувачів важливості збереження природних середовищ існування. Туристи можуть брати участь в екологічно чистих заходах, таких як спостереження за птахами, прогулянки на природі або посадка дерев, щоб зробити внесок у збереження навколишнього середовища та захистити біорізноманіття в сільській місцевості. На відміну від тривалих відпусток, які

можуть передбачати довгі подорожі та ночівлі, одноденні поїздки, як правило, мають менший екологічний слід. Це пояснюється тим, що вони потребують менше транспорту та розміщення, що призводить до зменшення викидів вуглецю та меншого навантаження на природні ресурси. Одноденні поїздки сприяють збереженню сільського середовища та екосистем, сприяючи сталим практикам подорожей

Збільшення доходів. Однією з головних переваг одноденних поїздок для сільського туризму є можливість збільшення доходів. Це пояснюється тим, що одноденні поїздки зазвичай приваблюють велику кількість туристів, у яких може не вистачити часу чи бюджету

Економічні подовжені канікули. Приплив туристів може значно підвищити місцеву економіку, підтримуючи малий бізнес, наприклад ресторани, сувенірні магазини та туроператорів. Диверсифікація туристичних продуктів. Одноденні подорожі пропонують унікальний і різноманітний асортимент туристичних продуктів, які задовольняють різні інтереси та вподобання. Від прогулянок на природі та спостереження за дикою природою до культурних виступів і ремісничих майстерень, туристи мають можливість брати участь у різноманітних заходах, які демонструють багатство та різноманітність сільських місць. Ця диверсифікація допомагає залучити більш широкий сегмент туристичного ринку та заохочує повторні відвідування. Розширене залучення та участь громади [23].

Одноденні поїздки часто залучають місцеві громади до планування та реалізації туристичної діяльності. Це сприяє розвитку почуття власності та гордості серед місцевих жителів, оскільки вони можуть поділитися своїми знаннями, навичками та традиціями з відвідувачами. Залучення громади також допомагає побудувати міцні стосунки між туристами та мешканцями, створюючи позитивні враження та незабутні спогади.

Найбільш пріоритетними регіонами для розвитку сільського туризму в Україні є:

1. Західний регіон: Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська, Хмельницька області.
2. Південний регіон: Запорізька, Миколаївська, Херсонська області.
3. Центральний та Північний регіони: Київська, Вінницька, Полтавська, Чернігівська області. Закарпатська область є надзвичайно перспективною для розвитку зеленого туризму.

Сільський туризм – це величезна можливість нарешті вивести українські села на новий рівень, врятувати їх від бідності та вимирання. Адже розвиток сільського туризму вирішує одразу кілька проблем: мінімізує міграцію із сіл у міста; забезпечує можливості працевлаштування сільської молоді та етнічних меншин; зменшує бідність; та зберігає культуру та спадщину. Проте, щоб дати поштовх розвитку цієї сфери, потрібно провести серйозну роботу, в тому числі на державному рівні. Мабуть, у першу чергу, йдеться про професійну підготовку сільських жителів для надання туристичних послуг, що забезпечить сталий та збалансований розвиток сільського туризму. І справа не стільки у створенні відповідних навчальних курсів, адже вже ціла купа українських вишів готує фахівців у сфері туризму та гостинності, а й у тому, щоб донести важливість такого навчання до селян. Крім того, здоровий розвиток сільського туризму потребує впровадження державних та міжнародних стандартів, об'єднаних у комплексну систему якості, що відповідає сучасним вимогам ринку та підвищує рівень обслуговування. Можливо, навіть потрібно придумати, як надати селянам можливість проходити стажування за кордоном чи хоча б у великих містах України.

Безперечно, сільський туризм в Україні вже існує, але перебуває на стадії становлення. У багатьох популярних місцях, наприклад, в Карпатах, ви легко знайдете кімнату в саду або цілий котедж. Іноді можна навіть організувати своє дозвілля за допомогою особливо ініціативних місцевих жителів. Але це скоріше точкове явище, яке ніяк не регулюється. А більшість корисної інформації про наявні послуги потенційний турист найчастіше дізнається на місці. В Україні є всі передумови для розвитку відпочинку на селі,

яке можна розглядати як специфічну форму підсобного господарства. господарська діяльність у сільському середовищі з використанням природного та культурного потенціалу регіону, або як форма малого підприємництва, що дає змогу певною мірою вирішити проблему зайнятості сільського населення, покращити добробуту, повніше використовувати природний, історико-культурний потенціал сільської місцевості. У сільській місцевості України створені всі умови для проведення одноденних турів, а саме:

- Переважно чисте та безпечне середовище.
- Гарні ландшафти, багата флора та фауна.
- Наявність річок, гір, озер, лісів.
- Багатство пам'яток історії та культури.
- Низькі ціни на проживання та харчування.
- Традиційно приймає гостей велика кількість індивідуальних операторів.

–Збережені сільські традиції.

–Гостинність населення.

Проте деякі фактори можуть перешкоджати проведенню одноденних турів у сільській місцевості. До таких чинників належать:

–Війна.

–Незнання іноземних мов місцевим населенням.

–Не дуже привабливий образ України в очах іноземців.

Розвиток сільської рекреації має реальну державну перспективу та сприяє покращенню соціально-економічне становище в сільській місцевості. Відпочинок у селі цікавий лише тоді, коли він поєднується з екскурсійними маршрутами, які розкривають джерела народної творчості, літератури, української самобутності. Це й народні художні промисли, ткацтво, вишивка, гончарство, малярство. Необхідно вивчити та науково обґрунтувати сучасний стан і перспективи розвитку цього виду туризму в умовах України. На цій основі визначити території для його розвитку, розробити відповідні

рекомендації як для органів місцевого самоврядування, так і для громадян, які зацікавлені в даному виді діяльності [23].

Припускаємо, що такий вид туризму може принести користь сільській території, особливо у воєнний час, коли східні регіони країни охоплені повномасштабною війною. Хмельниччина багата на дивовижні краєвиди, пам'ятки архітектури, самобутні традиції та народні звичаї. Швидкий розвиток технологій забезпечує вільний і легкий доступ до практичної туристичної інформації про регіон. Крім того, на Хмельниччині відремонтували значну частину дорожнього покриття. Розглянувши найпопулярніші, туристичні, одноденні тури в цьому регіоні. Туроператори в цьому регіоні пропонують тури вихідного дня з оглядом краєвидів у поєднанні з унікальною архітектурою. Ці екскурсії включають:

–Хотин та Кам'янець-Подільський.

–Карвасари – найвідоміше передмістя Кам'янця-Подільського.

–Сатанівські таємниці.

–Малієвецький водоспад, водоспад Бурбон, Бакота, Кам'янець-Подільський.

–Палац у Самчиках та замок с. князів Острозьких у Старокостянтинові.

–Ремесло Зіньків.

Останнім часом у нашому регіоні з'явилися тури вихідного дня, які поєднують дегустацію крафтової їжі з гарною локацією для фотосесій. Село Зіньківці здавна відоме своїми ковбасами. Так, гастрономічний тур селом вихідного дня набув популярності. Проте туроператори додали огляд залишків замку, старовинних храмів, палацу останнього власника Зінькова та сучасної пивоварні. Постачальники туристичних послуг у малих містах запозичують досвід більш досвідчених туроператорів. Так на Хмельниччині з'явилися гастрономічні тури на равликову ферму та фотосесії на лавандовому полі. Екоферми спеціалізуються на вирощуванні равликів, які використовуються в косметології, з них готують вишукані делікатеси в кращих ресторанах світу, а їхня ікра коштує в десятки разів дорожче чорної. Туристи мають можливість

дізнатися про життя, розмноження та особливості вирощування цих маленьких тварин, побачити відкриті равликові плантації, де вирощують «молодих» равликів. Власники ферми вирощують равликів, а туристи люблять спостерігати за ними, влаштовувати перегони, фотографувати і навіть дегустувати равликів з вином [23].

Дуже часто такі гастрономічні подорожі поєднують з відпочинком у тихому селі на фермі з лавандовим полем. Там туристам пропонують помилуватися лавандовим полем, зробити фотосесію, випити лавандового чаю та скуштувати лавандового морозива. Власники екоферм, як правило, виробляють супутню продукцію, яку можна запропонувати туристам: сувеніри, вироби з лаванди та равликів. Висновки. Туристичний бізнес в Україні переживає непрості часи. Зниження туристичної активності, пов'язане з пандемією, завдало значної шкоди туристичній галузі. З початком повномасштабної війни в Україні провідні туристичні оператори намагаються розвивати ті види туризму, які можуть функціонувати під час повномасштабної війни. До таких видів туризму відноситься тур вихідного дня. Здебільшого цей вид відпочинку сприяє розвитку сільської місцевості, відновленню забутих пам'яток архітектури, популяризації національних звичаїв і традицій. Власники екосадиб та садиб намагаються створювати унікальні маршрути та пропонувати цікаві види розваг, щоб залучити більше відвідувачів. Сьогодні Хмельницька область має сприятливі умови для розвитку турів вихідного дня: чудові краєвиди, унікальна архітектура, унікальні традиції, розвинена інфраструктура. Україна має високий туристичний потенціал. Проте порівняно зі світовим туристичним ринком він займає незначну позицію. У рейтингу конкурентоспроможності індустрії туризму та подорожей Україна посідає лише 39 місце зі 140 країн, за даними на 2021 рік [23].

Для збільшення потоку споживачів туристичних послуг на внутрішній ринок необхідно працювати над удосконаленням туристичних послуг на території країни, а також враховувати останні тенденції розвитку галузі, більш цікаві і популярні туристичні напрямки, щоб привернути увагу та підвищити

інтерес до місця призначення. Розширити існуючі короткострокові подорожі територією Хмельницької області новими популярними туристичними напрямками, такими як релігійні, подієві, оздоровчі та екстремальні тури.

3.2 Пропозиції розробки турів вихідного дня для ТА «Ніка Тур Вояж»

Розглянувши попередньо перспективи розвитку сільського туризму та можемо стверджувати, що завдяки турам вихідного дня місцеві фермери, ремісники та власники сільських садиб отримують додаткове джерело доходу. Це сприяє економічному розвитку регіонів, що дозволяє зберігати робочі місця та створювати нові, а туристична агенція отримає нових клієнтів та збільшить свої прибутки.

Зростання туристичного потоку стимулюватиме покращення інфраструктури: ремонт доріг, розвиток транспортної мережі, облаштування місць для відпочинку та розваг, будівництво нових закладів харчування і готелів. А саме такі тури сприятимуть популяризації місцевих традицій, ремесел, кухні та звичаїв. Це створює попит на автентичні послуги й допомагає зберегти унікальну культурну спадщину сільської місцевості.

За допомогою таблиці 3.1 розглянемо характеристику, цільову аудиторію, тривалість та приблизну ціну ймовірних турів вихідного дня.

Таблиця 3.1 - Характеристика турів вихідного дня в сільській місцевості для туристичної агенції «Ніка Тур Вояж»

Назва туру	Місце проведення	Основні активності	Цільова аудиторія	Тривалість	Приблизна вартість (за особу)
«Сільська ідилія»	Київщина	Тур вихідного дня із відвідуванням «Лісової ферми», участь у сільських роботах (випічка	Міські жителі, іноземці	1 дні	1 400 грн

		хліба, доїння корів), вечеря на природі			
«Смаки села»	Львівщина	Гастрономічний тур із відвідуванням фермерських господарств «Кооператив Карпатські газди», майстер-клас із виготовлення сиру	Гурмани, туристи середнього віку	1 день	1 300 грн
«Активний фермер»	Полтавщина	Кінні прогулянки, катання на тракторах, участь у польових роботах на Приватній стайні «Чотири підкови»	Молодь, корпоративні групи	1 день	1 400 грн

За допомогою туру «Сільська ідилія» пропонуємо відвідати «Лісову ферму» у Ставищі на Київщині. У селі Ставище родина Чіркiних, яка переїхала з міста, займається фермерством, упроваджуючи незвичайний для України підхід – пермакультуру.

Протягом десяти років Чіркiни ведуть невелике господарство, дотримуючись принципів пермакультури, які передбачають мінімальні трудові витрати та екологічну безпеку. У 2010 році першими до села переїхали батьки Віктора Чіркiна, які почали займатися традиційним сільським господарством. Сам Віктор, після здобуття освіти у США та роботи в компанії з продажу інтернет-обладнання в Харкові, вирішив приєднатися до родини в Ставище.

Фермер займається трьома основними напрямками діяльності: випіканням хліба, виробництвом молочних продуктів і будівництвом печей. Хліб виготовляється у власній печі, а постійними клієнтами виступають місцеві жителі.

Основна увага приділяється молочній продукції. Сім'я виробляє два види витриманого твердого сиру (понад два місяці) та п'ять видів м'яких сирів. Однак найбільший попит мають йогурти та крем-десерти завдяки їхній органічності та чудовому смаку. Продукція продається безпосередньо на фермі, а щосуботи її можна придбати на ринку в Білій Церкві.

За допомогою туру «Смаки села» пропонуємо відвідати Козячу ферму «Кооператив Карпатські газди» в Львівській області.

Козяча ферма кооперативу «Карпатські газди» розташована поблизу Стрия, у селах Загірне та Дашава. Спочатку власники створили невелику ферму «Двох Катерин» у селі Тухля неподалік Стрия, а згодом розширили діяльність, заснувавши кооператив у Загірному.

«Карпатські газди» пропонують своїм гостям насичену програму: дегустацію крафтових сирів, риболовлю карасів і коропів із можливістю приготування улову на мангалі, а також екскурсії по фермі, де можна особисто спробувати доїти козу. Відвідувачі також можуть насолодитися пікніками в альтанках біля ставків, зупинитися на ночівлю в будиночку біля ставка, замовити традиційні обіди чи вечері в місцевому кафе або відпочити у сауні з басейном.

Ферма розташована всього за 5 км від палацу Бруницьких у Підгірцях, що дозволяє легко поєднати екскурсійні локації із приємним відпочинком на фермі. Приватна стайня «Чотири підкови»

У рамках туру «Активний фермер» пропонуємо відвідати приватну стайню «Чотири підкови», розташовану в селі Михайлівка Диканського району, лише за 25 км від Полтави. Село знаходиться на березі річки Ворскла, на території Національного ландшафтного парку «Диканський».

Стайня пропонує широкий спектр послуг для шанувальників кінного туризму: прогулянки верхи, маршрути для активного відпочинку влітку та взимку, організацію одно- та багатоденних кінних походів, кінні шоу, святкові заходи, квести, а також фотосесії з кіньми.

Також стайня пропонує нову послугу Іпотерапія яка включає:

- заняття з дітьми та дорослими за індивідуальними програмами
- проведення 10-ти денний групових курсів

Приватна стайня «Чотири підкови» розташована в селі Михайлівка Диканського району, за 25 кілометрів від Полтави. Це мальовниче село

знаходиться на березі річки Ворскла, у межах Національного ландшафтного парку «Диканський».

Отже розглянувши відповідні пропозиції пропонуємо ввести відповідні сільські фермерські господарства в одноденні або дводенні тури вихідного дня туристичної агенції «Ніка Тур Вояж» для збільшення кількості клієнтів та популяризації турів вихідного дня в сільській місцевості.

Таблиця 3.2 – Рекомендовані пропозиції щодо розробки турів вихідного дня ТА «Ніка Тур Вояж»

№ з/п	Назва заходу	Зміст заходу	Очікуваний результат
1	Тур вихідного дня «Сільська ідилія»	Тур вихідного дня із відвідуванням «Лісової ферми», участь у сільських роботах (випічка хліба, доїння корів), вечеря на природі	Підвищення кількості клієнтів туристичної агенції, популяризація турів вихідного дня в сільській місцевості та додатковий дохід туристичної агенції «Ніка Тур Вояж»
2	Тур вихідного дня «Смаки села»	Гастрономічний тур із відвідуванням фермерських господарств «Кооператив Карпатськи газди», майстер-клас із виготовлення сиру	Підвищення кількості клієнтів туристичної агенції, популяризація турів вихідного дня в сільській місцевості та додатковий дохід туристичної агенції «Ніка Тур Вояж»
3	Тур вихідного дня «Активний фермер»	Кінні прогулянки, катання на тракторах, участь у польових роботах на Приватній стайні «Чотири підкови»	Підвищення кількості клієнтів туристичної агенції, популяризація турів вихідного дня в сільській місцевості та додатковий дохід туристичної агенції «Ніка Тур Вояж»

ВИСНОВКИ

Сучасній людині складно викроїти час для повноцінного відпочинку. Проте підприємливі туристичні компанії рясніють різними пропозиціями, у тому числі й такими, що не вимагають значних тимчасових витрат. У зв'язку з пандемією, економічними змінами та геополітичною ситуацією, все більше людей надають перевагу короткостроковим подорожам у межах своєї країни. Тури вихідного дня дозволяють швидко перезавантажитися та відпочити без великих витрат часу та коштів. Такі тури є доступними для більшості людей, оскільки не потребують великих витрат на проживання чи тривалі переїзди. Це сприяє популяризації подорожей навіть серед людей із середнім рівнем доходу.

Термін «тур вихідного дня» в українському та міжнародному науковому середовищі позначає форму короткострокового туризму, що проводиться у вихідні дні з метою відпочинку, розваг або пізнавальної діяльності. Ці тури орієнтовані на максимально ефективне використання обмеженого вільного часу при високому рівні комфорту.

Класифікація турів вихідного дня є важливим етапом у їхньому розробленні, просуванні та оцінці ефективності. Вона дає змогу врахувати різноманітні потреби та інтереси туристів. Наприклад, одні групи можуть цікавитися активним відпочинком, інші – культурними чи гастрономічними турами. Саме тому, класифікація турів вихідного дня є необхідною для покращення якості обслуговування клієнтів, оптимізації організації турів, а також для ефективного управління туристичною індустрією в цілому

Зарубіжний досвід у сфері туризму вихідного дня є надзвичайно багатогранним. Серед країн-лідерів можна виділити США, Італію, Францію, Південну Корею та Великобританію.

За офіційною статистикою, туризм посідає значне місце в загальній економіці європейських країн в середньому на туризм припадає 10% ВВП, і країн Азійсько-Тихоокеанського регіону, де ця частка сягає 50,2% [5]. З огляду

на це, ми розглянули внесок туризму у світовий ВВП за країнами, які є найпопулярнішими серед туристів.

Проаналізувавши популярні види туризму в різних європейських регіонах, можна ми визначили особливості кожного з них.

За даними Всесвітньої туристичної організації (ВТО), найвідвідуванішою країною Європи та світу є Франція, куди приїжджає кожен п'ятий турист з інших континентів. Також великою популярністю серед туристів користуються Іспанія та Італія.

З'ясували, що на розвиток туризму значною мірою залежить від багатьох факторів, які сформувалися в суспільстві. До таких умов належать природно-географічні, соціально-економічні, історико-політичні та демографічні аспекти, а також важливу роль відіграє розвиток інфраструктури.

Проаналізувавши діяльність ТА «Ніка Тур Вояж» з'ясували, що туристична агенція пропонує широкий спектр туристичних послуг. Компанія не лише продає тури, розроблені іншими туроператорами для групових подорожей, а й організовує індивідуальні поїздки до різних країн. Окрім цього, агенція організовує ділові поїздки для юридичних та фізичних осіб як в Україні, так і за її межами.

Аналізуючи період 2021-2023 років, можна побачили, що кількість проданих туристичних путівок ТА «Ніка-Тур-Вояж» збільшилася на 31,6%, що становить 462 путівки. Це призвело до зростання загальної кількості відпрацьованих днів на 32,9%, досягнувши 15 122 робочих днів у 2023 році, при збереженні середньої тривалості поїздки на рівні 7,8 днів.

Фінансовий стан туристичної агенції «Ніка-Тур-Вояж» залишається стабільним, хоча піддається коливанням через вплив зовнішніх та внутрішніх чинників. ТА «Ніка-Тур-Вояж» продовжує успішно функціонувати, покращуючи свої фінансові показники та позиції на ринку, що підтверджує високий рівень професіоналізму та управлінської компетентності.

Аналіз ринку турів вихідного дня України показав, що за останні два роки туристична галузь, як і багато інших секторів бізнесу, опинилася у стані

кризи через пандемію та тривалі карантинні обмеження. Близько 25% підприємств не змогли витримати труднощів і були змушені залишити ринок. Саме тому, у сучасних реаліях особливого значення набувають інноваційні напрями туристичного бізнесу, що здатні забезпечити повний спектр послуг із додатковими сервісами, відповідаючи стандартам безпечного відпочинку.

В сучасних реаліях значно скоротився середній час перебування у подорожах, і великою популярністю стали користуватися короткі тури, зокрема тури вихідного дня, які дозволяють отримати унікальні враження та новий досвід. Цей тип відпочинку є чудовим способом швидко відновити емоційний стан, відпочити від повсякденних робочих обов'язків і отримати заряд енергії, особливо якщо до основної відпустки ще далеко. Люди все частіше шукають не просто відпочинок, а тури, які відповідають їхнім потребам і надають комплексні послуги для покращення здоров'я, що призвело до виникнення нових напрямків туризму. З'ясували, що Одеська та Закарпатські області залишають за собою лідируючі позиції популярності, про що свідчать відповідні значення 17,4% та 11,8% відповідно.

Оцінивши турів вихідного дня ТА «Ніка Тур Вояж» з'ясували, що агенція» пропонує широкий вибір турів вихідного дня, що орієнтовані на різноманітні інтереси та запити клієнтів. Наразі зараз в зимовий період набувають популярності подієві тури вихідного дня пов'язані з новорічними святами.

Одноденних турів вихідного дня по Україні, які пропонує агенція, допоможуть клієнтам відвідати найцікавіші міста та пам'ятки нашої країни.

Ізюминкою туристичної агенції «Ніка Тур Вояж» є Одноденні тури до Румунії від туристичної агенції «Ніка Тур Вояж» - це захопливі подорожі, які дозволяють за короткий час відкрити для себе унікальні куточки цієї країни.

Оцінивши розроблені тури вихідного дня туристичної агенції «Ніка Тур Вояж», можемо стверджувати, що вони охоплюють практично всі види туризму, такі як гастрономічні, культурно-пізнавальні, екологічні та розважальні в межах України. Ці тури пропонують відвідати практично всі

найпопулярніші туристичні території. Також туристична агенція пропонує своїм клієнтам тури вихідного дня до Румунії як пізнавальні та і розважальні.

Розглянувши перспективні напрямки розвитку турів вихідного дня можемо стверджувати, що для збільшення потоку споживачів туристичних послуг на внутрішній ринок необхідно працювати над удосконаленням туристичних послуг на території країни, а також враховувати останні тенденції розвитку галузі, більш цікаві і популярні туристичні напрямки, щоб привернути увагу та підвищити інтерес до місця призначення. Розширити існуючі короткострокові подорожі територією Хмельницької області новими популярними туристичними напрямками, такими як релігійні, подієві, оздоровчі та екстремальні тури.

Саме тому ми запропонували ввести сільські фермерські господарства в одноденні або дводенні тури вихідного дня туристичної агенції «Ніка Тур Вояж» для збільшення кількості клієнтів та популяризації турів вихідного дня в сільській місцевості. Ми пропонуємо наступні тури: тур вихідного дня із відвідуванням «Лісової ферми», участь у сільських роботах (випічка хліба, доїння корів), вечеря на природі; Гастрономічний тур із відвідуванням фермерських господарств «Кооператив Карпатські газди», майстер-клас із виготовлення сиру; Кінні прогулянки, катання на тракторах, участь у польових роботах на Приватній стайні «Чотири підкови». Це допоможе підвищити кількості клієнтів туристичної агенції, популяризація турів вихідного дня в сільській місцевості та додатковий дохід туристичної агенції «Ніка Тур Вояж».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бізнес-тури: індивідуальний підхід проти неякісного мас маркету. URL: <https://hubs.ua/business/biznes-turi-individual-nij-pidhid-proti-neyakisnogo-mas-marketu-146038.html>
2. Божук Т. Рекреаційно-туристичні дестинації: теорія, методологія, практика / Т. Божук. Львів: Укр. бестселер, 2014. 468 с.
3. Брич. В.Я. Організація туризму: підручник / За заг. ред. д.е.н., проф. В.Я. Брича. Тернопіль: ТНЕУ, 2017. 448 с.
4. Енциклопедичний словник-довідник туризму / В.А. Смолій, В.К. Федорченко, В.І. Цибух; [за заг. ред. В. К. Федорченко]. Київ: Видавничий дім «Слово», 2006. 372 с.
5. Кифяк В. Ф. Організація туризму. Чернівці : Книги – ХХІ. 2008. 344 с.
6. Кириченко Ольга Вячеславівна ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ В КРАЇНАХ ЄВРОПИ: ДОСВІД РІЗНИХ РЕГІОНІВ ТА КРАЇН \ ЕКОНОМІКА ТА СУСПІЛЬСТВО. Випуск 59. 2024. URL: <file:///C:/Users/user/Downloads/3436-3350-1-10-20240221.pdf>
7. Крупіца І. В., Євтушок О. В., Киричук В. Г., СВІТОВІ ТРЕНДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ \ Економічний простір № 178, 2022. URL: <https://prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/1063/1025>
8. Любіцева О.О. Методика розробки турів. URL: https://tourlib.net/books_ukr/lubiceva_mrt3.htm
9. Любіцева О.О. Методика розробки турів. Навчальний посібник. К.: Альтерпрес, 2018. 104 с.
10. Михайліченко Г.І. Практика організації туристичних подорожей: Навч. посіб. К.: Київ, 2013. 156 с.
11. Офіційний сайт АТ Ніка Тур Вояж. URL: <http://nika-tour.net.ua/uk/home/>

12. Плотнікова М.Ф., Мартинчук І.В. Зелений туризм як механізм багатофункціонального розвитку. Східна Європа: еко-міка, бізнес та управління. 2018. No 1 (12). URL: http://http://easterneurope_ebm.in.ua/12_2018_ukr

13. Проблеми сталого розвитку регіональної економіки України / О. М. Шаповалова, М. В. Кушак // Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. - 2014. - № 1. - С. 194-197. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VSUNU_2014_1_41

14. Пуцентейло П. Р. Економіка і організація туристично-готельного підприємства : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, – 2017. – 300 с.

15. Про туризм: Закон України № 124-VIII від 15.01.2015, // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 14, ст. 3. URL: [http://www.zakon.rada.gov.ua / laws/show/324/95-](http://www.zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-)

16. Розвиток туризму в Україні на сучасному етапі. URL: <https://traveldon.ua/stati-o-turizme-i-puteshestviyah/razvitie-turizma>

17. Тараненко Г. Г РОЗВИТОК ТУРИЗМУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/1_2022/92.pdf

18. ТУР ВИХІДНОГО ДНЯ / Колотуха О.В. // Спортивний туризм та активна рекреація: географія, систематизація, практика (словник-довідник). URL:: <https://geohub.org.ua/node/2842>

19. ТУРИ ВИХІДНОГО ДНЯ: ПЕРЕВАГИ Й НЕДОЛІКИ ТУРИВ ВИХІДНОГО ДНЯ. URL: <https://tourkazka.com/perevahy-y-nedoliky-turiv-vykhidnoho-dnya/>

20. Туристична діяльність в Україні. URL : <http://ukrstat.gov.ua>

21. Туризм майбутнього: виклики чи можливості. URL: <https://mind.ua/publications/20229524-turizm-majbutnogo-vikliki-chi-mozhливosti>

22. У сфері туризму більше половини робочих місць можуть зникнути. Економічна правда: вебсайт. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2020/10/31/666801>

23. Чайковський О. В. Тур вихідного дня як перспективний напрямок розвитку туризму на сільських територіях. URL: https://journals.pdu.khmelnytskyi.ua/index.php/podilian_bulletin/article/view/314/277
24. Чаркіна Т. Ю. та інші Сучасні тренди розвитку та нові напрями туристичної індустрії. URL: http://www.agrosvit.info/pdf/3_2022/7.pdf
25. UNWTO закликає до підтримки економіки через сектор подорожей і туризму. URL : https://ratanews.ru/news/news_6042022_6.stm
26. Wellness-туризм — новое направление для отпуска. URL: <http://spamanagement.su/practice/resear4/605-wellness-tourism-a-new-destination-for-vacations>